

Sygn. akt II CSK 375/21

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa L.K.
przeciwko Banku [...] spółce akcyjnej z siedzibą w W.
o ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 października 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 4 lutego 2021 r., sygn. akt I ACa [...]

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem odwoławczym, którego wymogi określa art. 398⁴ § 1 i 2 k.p.c. wskazując na jej cechy konstrukcyjne i nakładając na skarżącego obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie do rozpoznania oraz jego uzasadnienia.

Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie, zaś cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym. W przypadku powołania we wniosku przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. należy sformułować zagadnienie prawne oraz przedstawić odrębną, pogłębioną argumentację prawną wskazującą na zaistnienie powołanej okoliczności

uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01 OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, niepubl.). Powołanie we wniosku przesłanki określonej w punkcie drugim wymaga wskazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, niepubl.).

Skarżąca przedstawiła problem prawny pytając czy i w jakim zakresie można oceniać przewidywania stron co do negatywnych skutków danej czynności, w szczególności umowy. Z uzasadnienia wynika, że wątpliwość dotyczy stosowania art. 58 k.c. w sytuacji gdy z uwagi na upływ czasu są znane skutki czynności prawnej, które mogą być oceniane negatywnie.

Zarówno treść przedstawionego zagadnienia prawnego, jak i argumentacja pozwanej powołana w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie prowadzi do stwierdzenia, że wystąpiła przesłanka określona w punkcie pierwszym, powołanie się bowiem na jej zaistnienie wymaga sformułowania zagadnienia prawnego. Temu wymogowi skarżący nie podołała przedstawiając problemy prawne w sposób ogólny i opisowy, nie odpowiadający wymogowi sformułowania zagadnienia „do rozstrzygnięcia” (art. 390 § 1 k.p.c.), czyli wyznaczającego dwie możliwe odpowiedzi. Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego nie jest dopuszczalne przedstawienie zagadnienia prawnego „do uzupełnienia”, wyznaczającego tylko schemat odpowiedzi, zwany osnową pytania (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2013 r., II CSK 244/13, niepubl. i orzeczenia w nim powołane). Wskazane jako zagadnienia problemy prawne nie spełniają także wymogu pytań do uzupełnienia, a sposób ich sformułowania można uznać jedynie za sygnalizację wątpliwości związanych z wykładnią przepisów prawa; stopień ich ogólności nie pozwala na zakwalifikowanie jako istotnych zagadnień prawnych.

Sformułowane zagadnienie prawne powinno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, natomiast nie może mieć charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia, a do takiego rezultatu zmierza wniosek w tym zakresie. Skarżący nie poczynił nadto wywodów uzasadniających istnienie w sprawie wskazanego zagadnienia, a wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębnie konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń.

Odnosząc się do przesłanki potrzeby wykładni wskazać należy, że skarżąca nie wskazała przepisu prawa, który jej zdaniem budzi istotne wątpliwości a jedynie powołała rozbieżne stanowiska sądów powszechnych rozpoznających sprawę, których przedmiotem był kredyt A.. Sam brak orzecznictwa Sądu Najwyższego odnośnie do danego przepisu nie stanowi wystarczającej przyczyny uznania, że zachodzi konieczność jego wykładni. Przepis ten musi budzić poważne wątpliwości, a zatem nie wątpliwości zwykłe, które mogą być rozstrzygnięte przez sąd powszechny w toku rozpoznawania sprawy, a wątpliwości kwalifikowane, wynikające z rozbieżnej jego wykładni przez judykaturę i orzecznictwo. Ta rozbieżność musi być ugruntowana, a zatem muszą się wykształcić odmienne stanowiska prawne. Nie stanowi natomiast o rozbieżności zajęcie odmiennych stanowisk przez kilka sądów, a tylko taki argument zawarła skarżąca w uzasadnieniu wniosku. Stopień ogólności krótkiego wyводу i argumenty skarżącej powołane w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej nie zawierają żadnych wywodów prawnych w odniesieniu do konkretnych przepisów prawa co w konsekwencji nie pozwala na ocenę, czy rzeczywiście przedstawione wątpliwości takie zachodzą.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

